

บทที่ 7 ยืม ฝากทรัพย์

- ◎ ความหมาย **ยืม** เป็นสัญญาชนิดหนึ่ง มีคู่สัญญาสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า **ผู้ให้ยืม** ส่งมอบหรือโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า **ผู้ยืม** เพื่อให้สอยทรัพย์สินนั้น และ **ผู้ยืมตกลงว่าจะ** **ส่งคืนทรัพย์สินนั้นเมื่อได้ใช้สอยเสร็จ**

◎ **สาระสำคัญ**ของสัญญาพิมพ์มี 2 ประการ คือ

1. เป็นสัญญา**ไม่**ต่างตอบแทน คือเป็นสัญญาที่ก่อให้เกิดหน้าที่แก่คู่กรณีฝ่ายเดียว คือผู้พิมพ์ที่ต้องคืนทรัพย์สินที่พิมพ์ให้แก่ผู้ให้พิมพ์
2. เป็นสัญญาที่สมบูรณ์โดยการ**ส่งมอบ**ทรัพย์สิน

◎ ประเภทของสัญญาเช่า แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. สัญญาเช่าใช้คงรูป

2. สัญญาเช่าสิ้นเปลือง

1. สัญญาเช่าใช้คงรูป ป.พ.พ. มาตรา 640 “อันว่าเช่าใช้คงรูปนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่า ให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้เช่าใช้สอยทรัพย์สินสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เปล่า และผู้เช่าตกลงว่าจะคืนทรัพย์สินนั้นเมื่อได้ใช้สอยเสร็จ”

◎ สาละสำคัญขงสัญญาอืมใช้คงรูป

1. เป็นสัญญาที่มีคู่กรณี 2 ฝ่าย คือ ผู้ให้ยืมและผู้ยืม ซึ่งแต่ละฝ่ายอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้

2. วัตถุประสงค์ขงสัญญา คือผู้ให้ยืมส่งมอบทรัพย์สินสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ยืมเพื่อใช้สอยทรัพย์สินนั้นได้เปล่า ไม่ต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่ผู้ให้ยืม และเมื่อใช้สอยเสร็จแล้ว ผู้ยืมต้องคืนทรัพย์สินที่ยืมนั้น

3. สัญญาอืมใช้คงรูปสมบูรณ์โดยการส่งมอบทรัพย์สินที่
ให้ยืม

◎ หน้าทีของผู้ยืมใช้คงรูป มี 5 ประการ

1. เสียค่าธรรมเนียมต่างๆ เช่นค่าขนส่งทรัพย์สินที่ยืม ทั้งในเวลาส่งมอบและเวลาส่งคืน
2. ต้องใช้สอยทรัพย์สินที่ยืมเป็นปกติแก่ทรัพย์สินนั้น คือ ไม่เอาทรัพย์สินที่ยืมไปใช้อย่างอื่น
3. ต้องสงวนหรือรักษาทรัพย์สินที่ยืม
4. ต้องเสียค่าใช้จ่ายอันเป็นปกติแก่การบำรุงรักษา
5. ต้องส่งคืนทรัพย์สินที่ยืม

◎ ความระงับของสัญญาห้ามใช้คงรูป

1. เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่คู่สัญญาได้ตกลงกำหนดกันไว้ แต่ถ้าคู่สัญญาไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ สัญญาห้ามใช้คงรูปย่อมระงับไปเมื่อผู้ห้ามใช้สอยทรัพย์สินนั้นเสร็จตามสัญญา หรือเมื่อเวลาได้ล่วงไปพอแก่การที่ผู้ห้ามจะได้อาศัยทรัพย์สินนั้นเสร็จแล้ว

2. ผู้ห้ามตายสัญญาห้ามใช้คงรูประงับไป

3. ผู้ห้ามใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา เช่นผู้ห้ามไม่รักษาทรัพย์สินที่ห้าม

◎ อายุความของสัญญาห้ามใช้คงรูป

ความรับผิดเพื่อเสียค่าทดแทนอันเกี่ยวกับการห้ามใช้คงรูปนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลา หกเดือน นับแต่วันสิ้นสัญญา ค่าทดแทนอันเกี่ยวกับการห้ามใช้คงรูปได้แก่ ไม่ได้ใช้สอย ทรัพย์สินที่ยืมเป็นปกติแก่ทรัพย์สินนั้น ไม่สงวนหรือรักษา ทรัพย์สินที่ยืมจนเกิดความเสียหายแก่ผู้ให้ยืม

◎ 2. สัญญาใช้สืบนเปลือง

ตาม ป.พ.พ. มาตรา 650 “อันว่าผู้มีใช้สืบนเปลืองนั้น คือ สัญญาผู้ให้ยืมโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินชนิดใช้ไปสืบนเปลืองนั้น เป็นปริมาณมีกำหนดให้ไปแก่ผู้ยืม และผู้ยืมตกลงว่าจะคืนทรัพย์สินเป็นประเภท ชนิด และปริมาณเช่นเดียวกันให้แทนทรัพย์สินซึ่งให้ยืมนั้น”

◎หน้าที่ของผู้ยืมใช้สินเปลือง

1. ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการทำสัญญา เช่นค่าส่งมอบ ค่าส่งคืนทรัพย์สินซึ่งยืม
2. ต้องส่งคืนทรัพย์สินอันเป็นประเภท ชนิด ปริมาณ เช่นเดียวกันให้แทนทรัพย์สินที่ยืมมาแก่ผู้ให้ยืม

◎ การคืนทรัพย์สินที่ยืม มี 2 กรณี ดังนี้

1. คืนตามกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ในสัญญา

2. กรณีที่ไม่ได้กำหนดเวลาให้คืนทรัพย์สินกันไว้ ผู้ให้ยืมมีสิทธิเรียกให้ผู้ยืมส่งคืนโดยพลันทันที

การระงับของสัญญายืมใช้สิ่งเปลือง ระงับเมื่อผู้ยืมตาย หรือ ระงับเมื่อผู้ยืมคืนทรัพย์สินตาม ประเภท ชนิดและปริมาณ เดียวกันแก่ผู้ให้ยืม

◎ สิทธิของผู้ให้ยืม

- 1.เรียกให้ผู้ยืมคืนทรัพย์สินที่ยืมเมื่อครบกำหนดตามสัญญา
- 2.เรียกให้ผู้ยืมคืนทรัพย์สินที่ยืมเมื่อเวลาได้ล่วงพ้นไป
พอควรแก่การที่ผู้ยืมใช้สอยทรัพย์สินนั้นเสร็จแล้ว
- 3.เรียกให้ผู้ยืมรับผิดชอบในความเสียหายอันเกี่ยวกับการยืม
ภายใน 6 เดือนนับแต่วันสิ้นสัญญา

◎ การกู้ยืมเงิน

สัญญากู้ยืมเงินเป็นสัญญาใช้เงินเปลือง ดังนั้น การกู้ยืมเงินหมายถึง สัญญาซึ่งผู้ให้ยืมโอนกรรมสิทธิ์ในเงินตราเป็นปริมาณที่กำหนดให้ไปแก่ผู้ยืม และผู้ยืมตกลงว่าจะคืนเงินตราเป็นปริมาณเท่ากับจำนวนที่ยืมไปหรือมากกว่าให้แก่ผู้ให้ยืม และสัญญากู้ยืมย่อมบริบูรณ์เมื่อส่งมอบเงินตราที่ยืม

◎ หลักฐานการกู้ยืมเงิน

ตาม ป.พ.พ. มาตรา 653 วรรค1 “การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องบังคับคดีหาได้ไม่

วรรค 2 หลักฐานการใช้เงิน การกู้ยืมเงิน ถ้าผู้กู้จะนำสืบถึงการใช้จ่ายต้องมีหลักฐานต่อไปนี้มาแสดงต่อศาล หนังสือลงลายมือชื่อผู้ให้กู้ยืม , มีการเวนคืนเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืม , มีการแทงเพิกถอนลงในเอกสารอันเป็นหลักฐานการแห่งการกู้ยืม”

◎ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม

ดอกเบี้ยเป็นดอกผลนิตินัย ที่ผู้กู้ยืมให้แก่ผู้ให้ยืมเป็นการตอบแทนเนื่องจากการที่ผู้ยืมได้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากเงินที่ยืมไป ดอกเบี้ยอาจเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นก็ได้

ดอกเบี้ยกำหนดได้ดังนี้

ถ้ามีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยไว้ ให้ชำระดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้ในสัญญา แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี แต่ถ้าไม่ได้กำหนดดอกเบี้ยว่าเท่าไร ให้คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และถ้าเรียกดอกเบี้ยเกินร้อยละ 15 ต่อปี ดอกเบี้ยเป็นโมฆะ

ห้ามไม่ให้คิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ย เว้นแต่เมื่อ ดอกเบี้ยค้างชำระไม่น้อยกว่า 1 ปี (แต่ต้องอยู่ภายใต้ที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันให้อวดดอกเบี้ยทบเข้ากับต้นเงินได้ และการตกลงต้องทำเป็นหนังสือต่อกัน)

◎ การกู้ยืมเงินคู่กรณีอาจตกลงรับสิ่งของหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแทนเงินได้

1. การรับสิ่งของหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแทนเงินกู้ยืมโดยคำนวณราคาสิ่งของหรือทรัพย์สินนั้นจากราคาท้องตลาดในวันเวลาและสถานที่รับไป
2. เป็นการตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้กู้ชำระหนี้ด้วยสิ่งของหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแทนการชำระด้วยเงิน

ฝากทรัพย์

- ◎ ความหมาย ตาม ป.พ.พ. มาตรา 657 “อันว่าฝากทรัพย์นั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้ฝากส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ในอารักขาแห่งตน แล้วจะคืนให้”

สาระสำคัญของสัญญาฝากทรัพย์

1. เป็นสัญญาซึ่งมีคู่กรณีเป็นสองฝ่าย
2. วัตถุประสงค์ของสัญญา คือผู้รับฝากตกลงจะเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ให้
3. สัญญาสมบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ฝาก

◎ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับฝาก

หน้าที่ของผู้รับฝาก

1.หน้าที่ในการสงวนหรือรักษาทรัพย์สินที่ฝาก

1.1กรณีฝากทรัพย์สิน**ไม่มี**บำเหน็จค่าฝาก ผู้รับฝากต้องปฏิบัติเหมือนที่เคยประพฤติในกิจการของตน

1.2กรณีฝากทรัพย์สิน**มี**บำเหน็จค่าฝาก ผู้รับฝากต้องใช้ความระมัดระวังในการสงวนทรัพย์สินเหมือนเช่นวิญญูชนใช้ฝีมือพิเศษเฉพาะในการรักษาทรัพย์สินนั้น

1.3กรณีฝากทรัพย์สิน**มี**บำเหน็จค่าฝากและผู้รับฝากเป็น**ผู้ประกอบการรับฝากทรัพย์สิน**เป็นอาชีพโดยเฉพาะ ผู้รับฝากต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเท่าที่เป็นธรรมดาจะต้องใช้และจะต้องใช้ในกิจการค้าขายหรืออาชีพนั้น

2.หน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่ฝากด้วยตนเอง

3.หน้าที่ต้องบอกกล่าวแก่ผู้ฝากโดยพลันหากทรัพย์สินนั้นถูก
ฟ้องหรือถูกยึด

4.หน้าที่ต้องคืนทรัพย์สินที่ฝากให้ผู้ฝาก

4.1คืนเมื่อครบกำหนดระยะเวลา

4.2คืนเมื่อผู้ฝากเรียกคืน

4.3เมื่อไม่ได้กำหนดระยะเวลาฝากกันไว้ คืนเมื่อใดก็ได้

5.หน้าที่คืนดอกผลอันเกิดแต่ทรัพย์สินที่ฝาก

◎ สิทธิของผู้รับฝาก

1. ส่งคืนทรัพย์สินที่ฝากเมื่อไรก็ได้
2. เรียกค่าคืนทรัพย์สินที่ฝากจากผู้ฝาก
3. เรียกค่าบำรุงรักษาทรัพย์สินซึ่งผู้รับฝากจ่ายไปในการบำรุงรักษาทรัพย์สินนั้น
4. กรณีฝากมีค่าบำเหน็จ ผู้รับฝากสามารถเรียกค่าบำเหน็จได้
5. ยึดหน่วงทรัพย์สินที่ฝาก

◎ ค้ำประกันที่ฝากแก่ใคร

1. ค้ำให้แก่ผู้ฝาก หรือตัวแทนของผู้ฝากที่มีอำนาจรับทรัพย์สินนั้นได้ เช่นสามี ภรรยา หรือบุตร
2. ค้ำให้แก่บุคคลผู้มีชื่อเป็นผู้ฝากในกรณีที่ผู้ฝากได้ฝากทรัพย์สินในนามของผู้มีชื่อนั้น เช่นฝากเงินในธนาคาร
3. ค้ำให้แก่บุคคลที่ผู้ฝากระบุเอาไว้
4. ค้ำให้แก่ทายาทของผู้ฝากเมื่อผู้ฝากตาย

กรณีผิดสัญญาฝากทรัพย์สินต่อกันให้เรียกร้องภายใน 6 เดือน
นับแต่วันสิ้นสัญญา

◎ กรณีเฉพาะการฝากเงิน

สาระสำคัญของการฝากเงิน

1. ผู้รับฝากไม่ต้องคืนเงินตราอันเดียวกันกับที่รับฝาก แต่
ต้องคืนให้ครบจำนวน
2. ผู้รับฝากจะเอาเงินที่ฝากนั้นออกใช้ก็ได้ แต่เวลาคืนต้อง
คืนให้ครบจำนวน
3. การส่งคืนต้องส่งในเวลาที่กำหนดไว้